
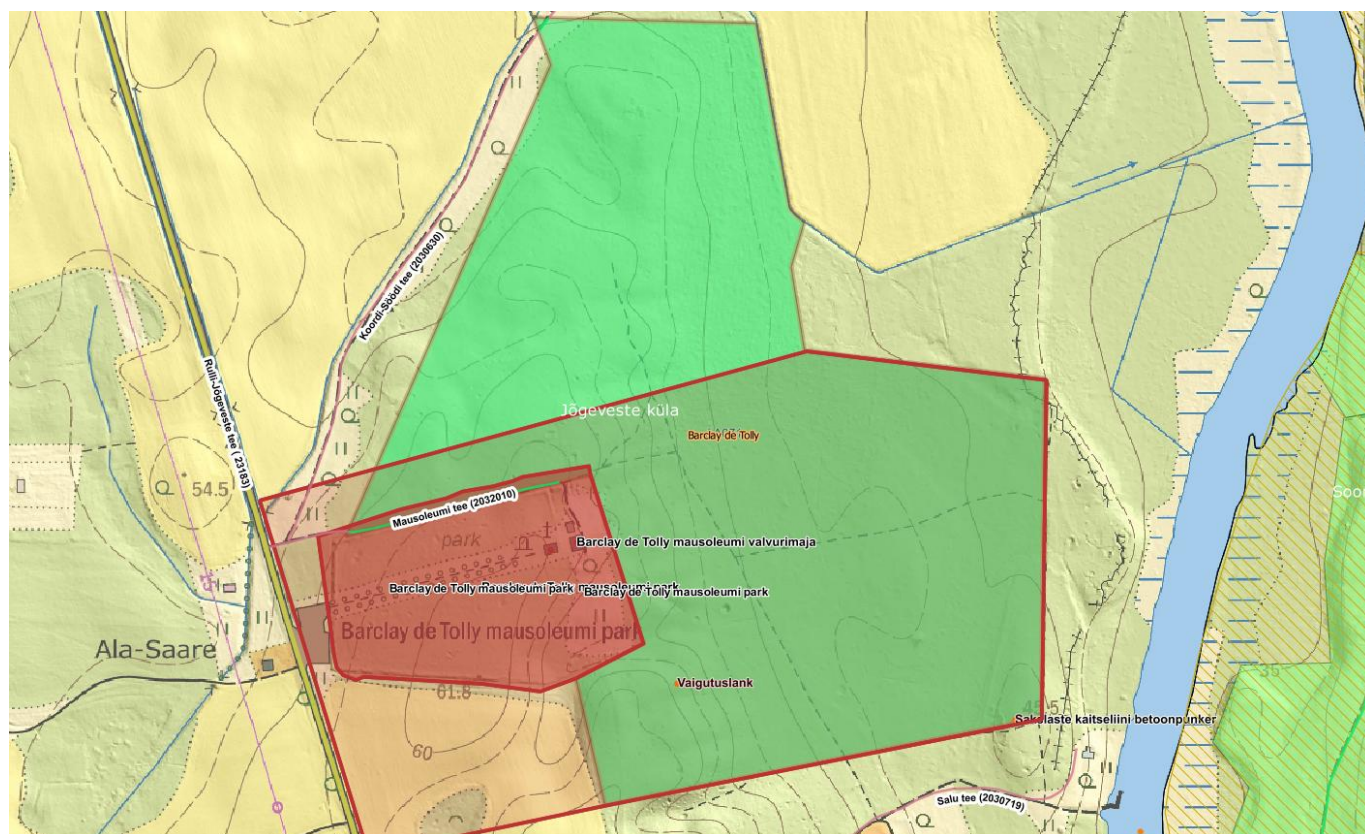
Metsatööde plaan Barclay de Tolly kogukonnaalal aastatel 2025–2034

12.2025

Metsade kirjeldus

Barclay de Tolly kogukonnaala piirneb Barclay de Tolly mausoleumiga ja asub Jõgeveste külas Väikese Emajõe kaldal. Kogukonnaala suurus on 22 hektarit, millest metsamaad on 21 hektarit ja majandatava metsa pindala on 14 hektarit. Kultuurimälestisena piirneb ja osaliselt kattub kogukonnaalaga Barclay de Tolly mausoleumi park koos hoonetega. Kuna osa kogukonnaalast asub kultuurimälestiste vööndis, oleme kaasanud metsatööde plaani koostamisse Muinsuskaitseameti.

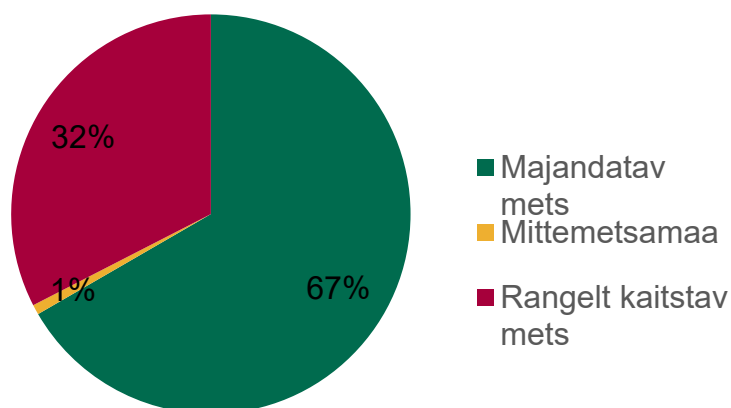

Joonis 1. Barclay de Tolly kogukonnaala.

Tabel 1. Barclay de Tolly kogukonnaala andmed

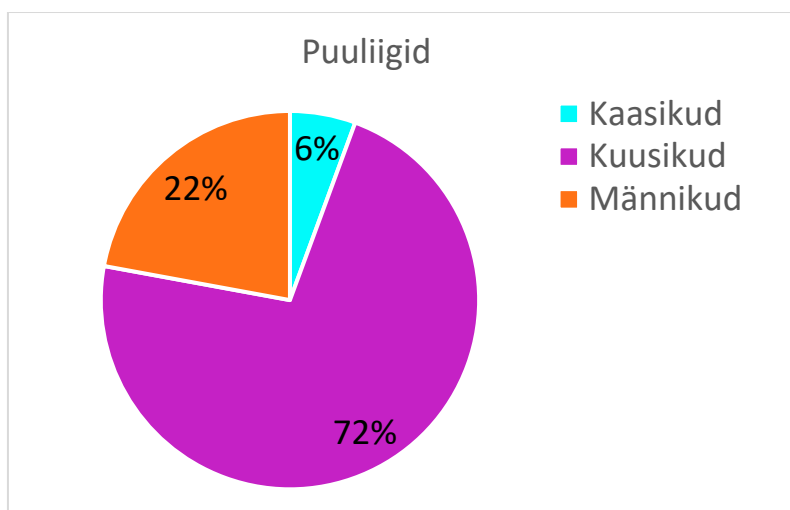
Kogukonnaala	Pindala 22 hektarit
Kogukond	Barclay de Tolly mausoleumi töötajad, külaselts ning piirinaabrid
RMK taristu	Mausoleumi tee, Koordi-Söödi tee
Mälestis	Mälestise kaitsevöönd
Looduskaitse	Vääriselupaik
Pärandkultuur	Sakslaste kaitseliini betoonpunker Vaigutuslank
Valdav peapuuliik	kuusk

Üle poole Barclay de Tolly mausoleumi ümbritsevast metsast on majandatav mets (14 ha, 67%). Rangelt kaitstavas metsas töid reeglina ei planeerita. Mittemetsamaa on pargi servas olev kultuurimälestise vöönd.

Joonis 2. Metsamaa jagunemine (%).

Suurema osa Barclay de Tolly mausoleumi ümbritsevast metsast moodustavad kuusikud (üle 12 ha, 61%), leidub ka männikuid, lepikeid ja kaasikuid.

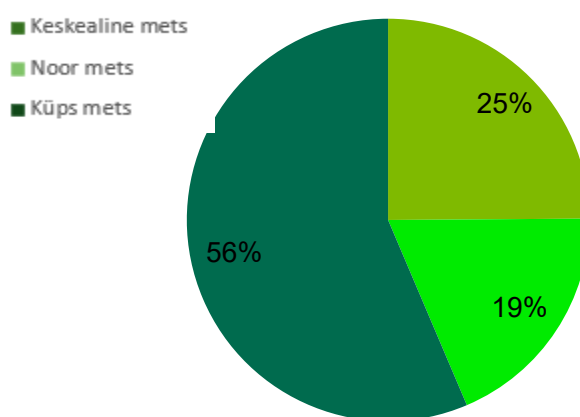

Joonis 3. Puuliigiline koosseis (%).

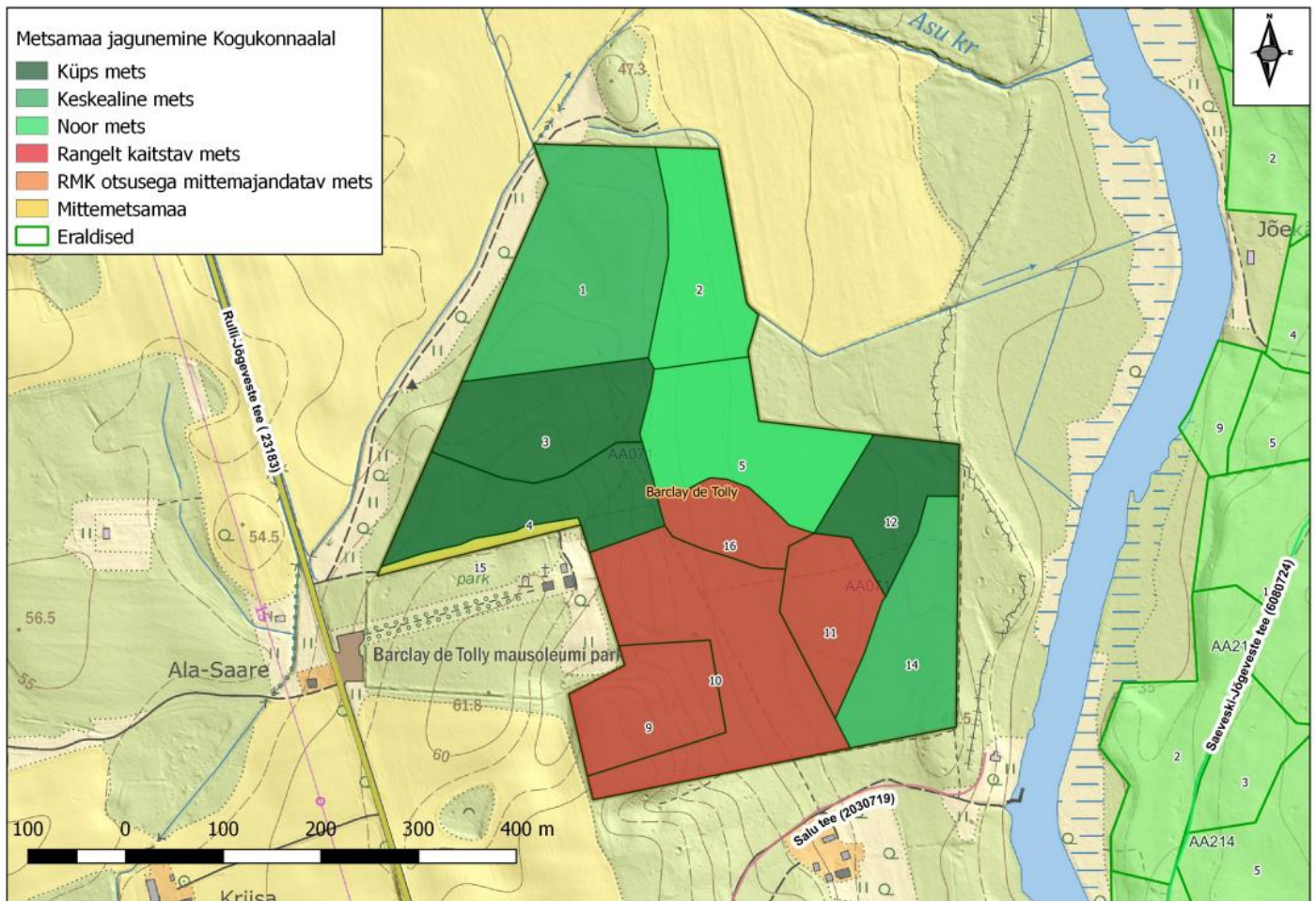
Barclay de Tolly mausoleumi ümbritsevast metsast on üle poole küps mets. Küpsest metsast on võimalik uuendusraiega majandada alla 5 hektari.

Keskealises metsas teeme vajadusel harvendusraieid.

Noores metsas teeme hooldustöid ja reeglina puitu ei varu.

Joonis 4. Vanuseline jaotus (%).

Joonis 5. Barclay de Tolly kogukonnaala metsade vanuseline jaotus.

Plaanitavad tööd

RMK on koostanud Barclay de Tolly kogukonnaalale metsatööde plaani, arvestades majandatava metsa vanuselist ja puuliigilist koosseisu, sanitaarset seisundit, kasvutingimusi ning laekunud kogukonnapoolseid ettepanekuid. Plaani koostamiseks kohtusid RMK, Tõrva vallavalitsuse ja muinsuskaitse esindajad ning kohaliku kogukonna liikmed 22. septembril ja 19. novembril 2025.

Barclay de Tolly kogukonnaala metsatööde plaanis tehakse riigimetsa uuendamiseks lähema 10 aasta jooksul teha lageraiet 3,1 hektaril kahel eraldi metsaosas (tabel 2 ja joonis 6). Teeme lageraie ajavahemikus aastatel 2026 kuni 2030.

Lageraie teeme kvartalil AA071 eraldisel 3 (1,9 ha), kus on eelnevalt sanitaarraiega mitmel korral raiutud kuivanud ja kahjustatud puid ning nüüd on vaja metsa uuendada. Raie käigus jätame kasvama vanad esinduslikud säilikpuud: peamiselt lehised ja vaigutuse jälgedega männid. Koos lageraiega teeme kogukonna soovil sanitaarraie eraldisel 4.

Lageraie teeme kvartalil AA071 eraldisel 12 (1,2 ha), kasvama jäetakse säilikpuud.

Lageraie on valitud seetõttu, et mõlemad metsaalad asuvad viljakas kasvukohas ning lagedale alale istutades hakkab uus mets kõige kiiremini ja kindlamini kasvama. RMK eesmärk metsatöid tehes on aga tagada alati ka metsa uuenemine. Pärast raiet istutame mõlemale alale uued puud.

Kogukond on teinud ettepaneku, et RMK korrastaks mausoleumi tagumisel küljel algava metsaala, sest seal on ohtralt langenud ja ohtlikke puid, kuid tegemist on looduskaitsealuse vääriselupaigaga, kus metsamajandustöid ei tehta. Oleme raiunud vääriselupaigas olevad hoonetele ohtlikud puud kooskõlastatult Keskkonnaameti ja Muinsuskaitseametiga – puit jääb metsa.

Kogukonna küsitud matka- ja suusarada ei ole RMK-l plaanis hooldada, kuna RMK üldjuhul ei laienda olemasolevat looduses liikumise võrgustikku. Matkaraja kasutamiseks esitab taotluse Jõgeveste Kandi Külaselts MTÜ.

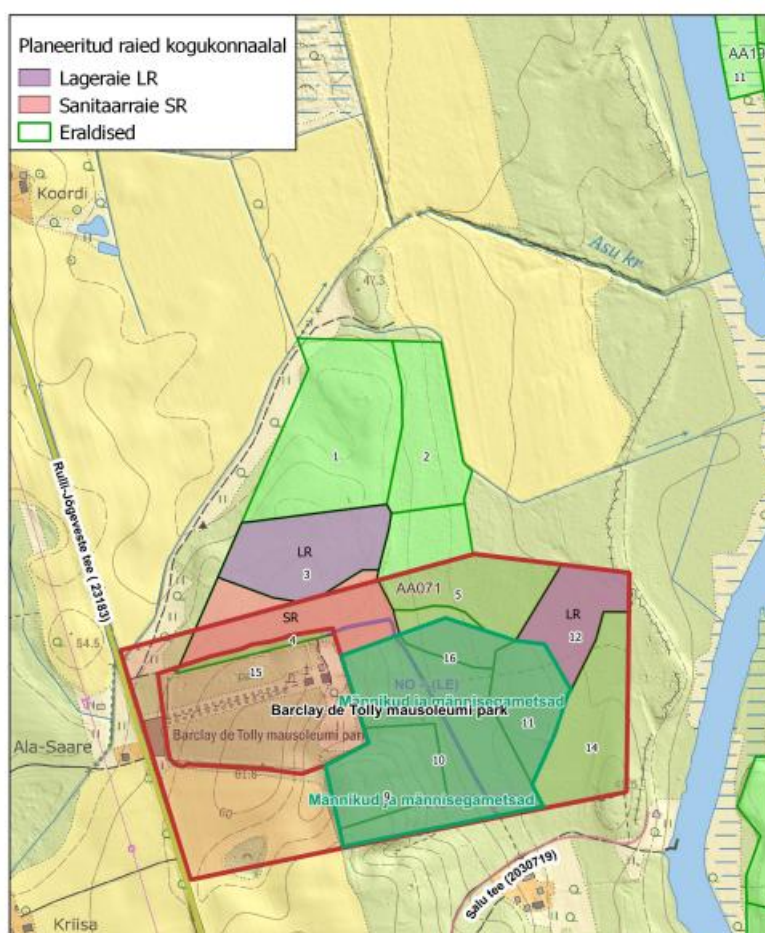
Raiete läbiviimisel arvestame ilmastikuga ning sobimatute ilmastikutingimuste tõttu võib planeeritav raieaasta muutuda. Seetõttu oleme metsatööde plaanis kirjeldanud, et töid tehakse vahemikus 2026–2030. RMK teavitab e-posti teel enne raie alustamist kokku lepitud raietöödest koosolekutel osalenud kogukonna liikmeid. Sanitaarraiet kuivanud ja haigete puude eemaldamiseks kogukonnaalal teeme operatiivselt vastavalt vajadusele.

Noortes metsades tehakse hooldusraiet vastavalt metsade vajadustele.

Eriolukordade – tormi- ja muude oluliste metsakahjustuste, ohtlike puude raie – tõttu tekkivatest töödest teavitab RMK kohalikku omavalitsust ja vajadusel kogukonda eraldi ning need võivad tuua kavandatud töödesse muudatusi.

Tabel 2. Raiete nimekiri Barclay de Tolly kogukonnaala riigimetsas

Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Raieaasta	Pindala, ha
AA071	3	Männi, kuuse, haava segapuistu	Lageraie	2026–2030	1,9
AA071	12	Kased segus kuusega	Lageraie	2026–2030	1,2
AA071	4		Sanitaarraie	2026–2030	1,8

Joonis 6. Barclay de Tolly kogukonnaala plaanitud raid, punase joonega kultuurimälestiste vööndis, sinise joonega planeeritav matkarada, tumedam roheline ala vääriselupaik

Üldised mõisted

Uuendusraiet tehakse puidu saamiseks ja uue metsa kasvatamiseks. RMK soovib säilitada meie metsade liigirikkust ja kasvatada erineva puuliigi puistuid seal, kus nad kasvavad kõige paremini.

Uuendusraie liigid on lageraie ja turberaie

- **Lageraie (LR)** korral raiutakse langilt ühe aasta jooksul kõik puud, välja arvatud säilikpuud, mis toetavad elurikkust ja ka looduslikku uuenemist kohapealse seemnega.
- **Turberaie** korral raiutakse mets hajali paiknevate üksikpuude või häiludena pikema aja jooksul. **Turberaie liigid on aegjärgne raie (AR), häilraie (HL) ja veerraie (VE).**

Kujundusraiet tehakse kaitstaval loodusobjektil kaitse-eesmärgi saavutamiseks vastavalt kaitsekorralduskavale, liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavale või kaitstava looduse üksikobjekti või vääriselupaiga seisundi säilitamiseks ja parandamiseks.

Raadamine on raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks

Valikraiet (VR) tehakse erandjuhtudel, kui seda toetavad looduslikud tingimused ja metsa on võimalik kasvatada ja kasutada püsimeetsana. Mets raiutakse üksikute puude ja väikeste häiludena.

Hooldusraiet kasutatakse elujõulise metsa kasvatamiseks.

Hooldusraie liigid on valgustusraie (VA), harvendusraie (HR) ja sanitaarraie (SR).

- Nooremates metsades tehakse **valgustusraiet**, mille käigus raiutakse kõik tulevasse suurde metsa mittedobivad puud ja tehakse kasvuruumi eelistatud peapuuliigile.
- Vanemates metsades tehakse **harvendusraiet**, mille käigus tõstetakse metsa väärtust tiheduse reguleerimise teel. Harvendusraiega raiutakse enamuspuuliigi kasvu segavad puud.
- Metsa halvenenud tervisliku seisundi parandamiseks tehakse **sanitaarraiet**.

Erakorralised ja ettenägematud tööd – metsatööde plaanis kokku leppimata raietööd, millega kõrvaldatakse oht inimese tervisele, varale; millega hoitakse ära metsakahjustuse levik või likvideeritakse tekkinud metsakahjustuse tagajärjed.

Vajaduspõhine töö – juba alustatud tööde (ennekõike valik- või turberaie) lõpuleviimiseks, kehtestatud ehitusloast, planeeringust või seadusest tuleneva kohustuse täitmiseks vajalik töö (raadamine).